

Terapia hrou so psychoanalytickým porozumením

Prinášame Vám online rozhovor so psychologičkou a vysokoškolskou učiteľkou PhDr. Monikou Kačmárovou, PhD., ktorá sa popri výskumnej a pedagogickej činnosti na Inštitúte psychológie kontinuálne venuje aj rozvoju svojich praktických schopností. Aktuálne je vo výcvikovom programe zameranom na terapiu hrou so psychoanalytickým porozumením¹ a zaujímalo nás, ako hodnotí tento kurz.

Monika, čím Ťa oslovila terapia hrou, že si sa prihlásila do tohto výcvikového programu?

S terapiou hrou som sa prvýkrát stretla už počas vysokoškolského štúdia. Moja prvotná skúsenosť sa viaže na voliteľný predmet „Psychoterapia hrou u emocionálne narušených detí“, ktorý sme absolvovali s PhDr. Evou Reichelovou, CSc. a zaviedla nás vtedy do centra diania priamo u nej v ambulancii. Pani doktorku si veľmi vážim a považujem ju za odborníčku par excellence s dlhoročnými skúsenosťami v klinickej praxi so zameraním na detskú aj dospelú klientelu. O prvom behu výcvikového programu terapie hrou som sa však dozvedela, keď už prihlásenie nebolo možné. Moja spolužiačka z vysokej školy, ktorá bola jeho frekventantkou, ma o ňom a o dianí počas jednotlivých stretnutí s nadšením informovala. Preto keď sa ku mne na jeseň 2019 dostala správa, že sa začiatkom roka 2020 bude otvárať nová výcviková skupina, tak som nezaváhala a som jej súčasťou.

Ako by si charakterizovala tento prístup a čím je špecifický?

Ak by som mala veľmi stručne charakterizovať tento prístup, tak jeho špecifikom je, že vychádza z detskej psychoanalýzy založenej na psychoanalytických vývinových teóriách a konceptoch vzťahovej väzby. Skús sa pýtať bližšie, čo konkrétne by Ťa zaujímalo?

Pre koho je výcvik určený a ako dlho trvá?

Výcvikový program je určený pre odborníkov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním, nielen v odbore psychológia, ale absolvovať ho môžu tiež pedopsychiatri, špeciálni pedagógovia či iní odborní pracovníci, ktorí sa venujú detským klientom/pacientom. Program pozostáva z 10 dvojdnových stretnutí a je rozvrhnutý do dvoch rokov, s možnosťou supervízie vlastných prípadov, ktoré prinášajú účastníci výcvikového programu. Jednotlivé podujatia kurzu sú akreditované Slovenskou komorou psychológov.

¹ <http://www.reichelova.sk/vzdelavanie>

Ako prebieha samotný kurz?

Ide o skupinové stretnutia účastníkov výcvikového programu pod lektorským vedením dr. Reichelovej, ktoré prebiehajú v Košiciach. Každé stretnutie má presne stanovenú tematickú a obsahovú štruktúru, prezentované teoretické informácie sú dopĺňané kazuistikami a príkladmi z praxe pani doktorky, ale aj účastníčok kurzu, tiež kresbami a výsledkami hrovej aktivity detí. V súčasnej pandemickej situácii sú tieto stretnutia realizované online formou, koncom mája nás čaká 7. stretnutie, avšak verím, že tie nasledujúce už budeme môcť absolvovať prezenčne a nenahraditeľnou zážitkovou formou.

Aká je využiteľnosť získaných poznatkov v praxi?

Ide o úžasný spôsob ako preniknúť do detského sveta, do detského prežívania, do jeho sveta emócií a vzťahov, ktoré dieťa nevie slovami veľmi dobre uchopiť alebo ináč opísať. V hre sa tieto všetky svety objavujú sami a pritom veľmi prirodzeným a nenásilným spôsobom. Hra je v tomto prípade nielen diagnostickým a projektívnym testom, ale zároveň aj vhodným terapeutickým nástrojom aplikovateľným už pre deti od 18 mesiacov (s úplnou istotou od 3 rokov) do cca 11-12 rokov, teda, ak sa ešte chcú a dokážu hrať 😊

Máš nejaké tipy na knihy/webináre/konferencie?

Ak myslíš tipy na knihy dr. Reichelovej, tak odporúčam prečítať všetky, ktoré napísala. Sú písané veľmi zaujímavým a pútavým spôsobom. Čitateľom tak umožňuje nahliadnuť do svojej pracovne, ktorá je zároveň herňou vybavenou množstvom hračiek a iného hrového podnetového materiálu a do jednotlivých stretnutí s jej (nielen) detskými klientmi, ale aj ich rodičmi, bez ktorých by táto terapia nebola efektívna. K takto kazuisticky koncipovaným knihám určite patrí „Mama buď mojim princom“. Proces psychoterapie 5-ročného dievčatka detailne opisuje v publikácii „Neriešte to, pani doktorka!“, podobne prácu s dospelou klientkou s využitím katatýmne-imaginatívnej terapie nájdete v knihe „Neberte mi ilúzie“. Nebudem tu menovať všetky, stačí prečítať jednu a vytvoríš si vlastný názor na to, či siahneš aj po ostatných, a teda aj tých nemenovaných. A čo sa týka webinárov, workshopov, seminárov a konferencií? Ponuka rôznych podujatí je bohatá, aj v aktuálnych online verziách, takže stačí len sledovať, hľadať a možno nechať sa len tak niečím osloviť.

Čo by si odkázala našim študentom?

Vybrali ste si krásne povolanie a krásnu cestu, ktorá častokrát nie je a ani nebude jednoduchá, ale prajem vám, aby každé ďakujem, vdáčný úsmev či pohľad prichádzajúci od tých, pre ktorých ste si ju vybrali, bol pre vás novým povzbudením a energiou kráčať po nej aj naďalej.

Ďakujem Ti veľmi pekne za rozhovor 😊

Jana Lukáčová